

MINISTERUL EDUCAȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI, PSIHOLOGIE ȘI ARTE
CATEDRA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

CURRICULUM UNIVERSITAR

la unitatea de curs **Dirigenție**

<i>Domeniul general de studiu:</i>	14 Științe ale educației
<i>Domeniul de formare profesională la ciclul I:</i>	142 Educație și formarea profesorilor
<i>Denumirea specialității:</i>	142.01 Pedagogie
	142.03/142.02 Pedagogie în învățământul primar și Pedagogie preșcolară
	142.03/ 141.09 Pedagogie în Învățământul primar și Limba engleză

Elaborat: lect. univ., dr., **Tatiana Şova**
Aprobat la şedinţa catedrei de Ştiinţe ale educaţiei
Procesul-verbal nr.10 din 15.05.2014

Şef catedră _____ conf. univ., dr., **Lora Ciobanu**

Aprobat la Consiliul Facultăţii de Ştiinţe ale educaţiei, Psihologie şi Arte
Procesul-verbal nr. 6 din 21.05.2014

Revizuit: conf. univ., dr., **Tatiana Şova**
Aprobat la şedinţa catedrei de Ştiinţe ale educaţiei
Procesul-verbal nr.2 din 05.10.2016

Şef catedră _____ conf. univ., dr., **Tatiana Şova**
Aprobat la Consiliul Facultăţii de Ştiinţe ale educaţiei, Psihologie şi Arte
Procesul-verbal nr. 1 din 06.10.2016

Decanul facultăţii _____ conf. univ., dr., **Lora Ciobanu**

ADMINISTRAREA UNITĂȚII DE CURS

Codul unității de curs, specialitatea	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			C	S	L	Lucr .ind.		
F.07.O.058 Pedagogie F.07.O.067 Pedagogie în Învățământul primar și Limba engleză F.07.O.067 Pedagogie în învățământul primar și Pedagogie preșcolară	3	90	15	30	-	45	Examen	română

INFORMAȚII REFERITOARE LA CADRUL DIDACTIC

Numele, prenumele: Tatiana Șova

Titlul și gradul științific: lector universitar

Studii:

- 2012 – actualmente, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, studii de doctorat, specialitatea 13.00.01 – Pedagogie generală;
- 2011 – 2013, Universitatea de Stat „Alecă Russo” din Bălți, Științe ale Educației și Arte, ciclul II, masterat, Specializarea Management educațional;
- 1992 – 1995, Universitatea de Stat „Alecă Russo” din Bălți, Facultatea Pedagogie și Psihologie, profilul Pedagogie și Psihologie, specializarea Psihologie școlară, calificarea Psiholog, profesor de psihologie;
- 1998 – 1992, Școala Normală din or. Soroca, specializarea Predarea în clasele primare.

Competențe: Competențele manageriale și cele de specialitate necesare pentru predarea acestui curs au fost formate în timpul activității în calitate de director adjunct pentru activitatea didactică, profesor de Pedagogie, Colegiul Pedagogic „Ion Creangă” din Bălți, dar și în perioada activității în calitate de învățătoare la clasele primare în Liceul Teoretic „Lucian Blaga” din Bălți (1995 – 2009). Continui să-mi dezvolt competențele investigaționale în cadrul studiilor și cercetării științifice doctorale la Specialitatea 13.00.01 – Pedagogie generală; activez în calitate de cercetător stagiar în cadrul proiectului instituțional „Cercetarea fenomenului rezistenței

educației sub aspect socio-psiho-pedagogic în școala primară rurală”. Dețin titlul de formator în problematica Educației centrate pe cel ce învață, ceea ce asigură centrarea activității didactice pe necesitățile studentului și dezvoltarea calității de subiect al educației.

Informație de contact: blocul nr.6, aula 612, 079419811, sovataiana@mail.ru

Orele de consultații: Luni, 14.10 – 17.00

INTEGRAREA CURSULUI ÎN PROGRAMUL DE STUDII

Unitatea de curs *Dirigenție* face parte din pachetul disciplinelor psihopedagogice, fiind o disciplină la alegere. Acest curs presupune formarea inițială a viitoarelor cadre didactice pentru îndeplinirea funcției de pedagog-diriginte. În plan informativ studenții se vor familiariza cu specificul activității educative a dirigintelui de clasă, în plan formativ – vor identifica și valorifica conexiuni interdisciplinare pentru crearea unor viziuni de ansamblu, a unor sisteme întregi de cunoștințe, capacități, competențe.

PRECONDIȚII

Pentru a se înscrie la unitatea de curs *Dirigenție* studenții trebuie să posede cunoștințe, capacități și atitudini referitoare la finalitățile educației (ideal educațional, scop educațional, obiective educaționale, competențe, subcompetențe, obiective operaționale), laturile educației, procesul de învățământ, dinamica procesului de învățământ formate în timpul studierii unității de curs *Pedagogie. Practica de inițiere*; din cadrul unității de curs *Psihologie. Practica de inițiere* vor fi utile atitudinile, capacitățile, cunoștințele privind particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor mici. De asemenea, trebuie să poată descrie profilul cadrului didactic competent utilizând limbajul psihopedagogic adecvat.

COMPETENȚE DEZVOLTATE ÎN CADRUL CURSULUI

- Înțelegerea specificului activității educative a dirigintelui (funcții, roluri, responsabilități) din perspectiva necesităților actuale ale școlii;
- Conștientizarea rolului elevilor și a propriului rol în procesul educațional;
- Proiectarea, organizarea și desfășurarea demersurilor educative;
- Perceperea elevilor în calitate de subiecți ai educației;
- Integrarea în arsenalul metodologic a strategiilor educaționale interactive;
- Crearea contextelor educaționale din perspectiva școlii prietenoase copilului și a educației centrate pe elev;
- Crearea mediilor stimulative pentru valorificarea potențialului elevului.

FINALITĂȚILE CURSULUI

La nivel de cunoaștere

- să descrie dimensiunile activității în calitate de diriginte prin raportare la conceptul educației centrate pe elev;
- să identifice situațiile de criză educațională în faza incipientă, ordonându-le și clasificându-le în funcție de specificul acestora;

La nivel de aplicare

- să proiecteze, organizeze, evalueze activități educative;
- să propună soluții optime pentru diminuarea situațiilor de criză educațională;
- să conștientizeze rolul agenților educaționali din comunitate în procesul educațional.

La nivel de integrare

- să argumenteze necesitatea îndeplinirii conștiințioase a funcțiilor, rolurilor și responsabilităților profesorului-diriginte;
- să valorifice importanța consilierii educaționale în contextul școlii prietenoase copilului.

CONȚINUTUL CURRICULAR ȘI REPARTIZAREA ORELOR

Nr. d/o	Conținuturi curriculare	Nr. total de ore					
		Studii cu frecvență la zi			Studii cu frecvență redusă		
		C	S	L	C	S	L
1.	Sistema educativă a școlii Sistema educativă a școlii: repere conceptuale. Interacțiunea educațională în paradigma postmodernă. Profilul școlii prietenoase copilului	2	2	-	1	-	-
2.	Profesorul diriginte Rolul profesorului diriginte în cadrul grupului de elevi. Funcțiile manageriale ale dirigintelui. Responsabilitățile dirigintelui. Conținutul activităților specifice funcției de diriginte. Dirigintele în școala prietenoasă copilului	2	4	-	1	2	-
3.	Centrarea pe copil și educația de calitate Caracteristicile atribuite educației de calitate. Dirigintele și elevul în paradigma educațională postmodernă	-	2	-	-	2	-

4.	Organizarea activității de dirigenție Forme de organizare a activității educative/ de dirigenție: repere conceptual. Ora clasei – forma specifică de organizare a activității de dirigenție . Diversitatea formelor de organizare a activității de dirigenție. Ciclul tehnologic al activității de dirigenție. Proiectarea activității educative. Evaluarea activităților educative	4	6	-	2	2	-
5.	Acte normative și de dispoziție în activitatea dirigintelui Concepția Educației în Republica Moldova. Curriculumul la dirigenție. Agenda dirigintelui	2	4	-	1	1	-
6.	Managementul clasei de elevi Managementul clasei de elevi – abordări conceptual. Structura dimensională a clasei de elevi. Componente ale managementului clasei de elevi. Strategii de prevenire și de modificare comportamentală în managementul clasei	2	4		1	1	-
7.	Portofoliul profesorului diriginte Structura portofoliului profesorului diriginte. Completarea portofoliului la dirigenție (activitate practică)	-	2		-	2	-
8.	Parteneriat educațional Partenerii educaționali. Beneficiile parteneriatului dintre școală și familie. Modalități de colaborare dintre familie și școală. Metodica organizării și realizării ședințelor cu părinții. Parteneriat educațional cu agenții din comunitate	3	6		-	2	-
Total		15	30	-	6	12	-

ACTIVITĂȚI DE LUCRU INDIVIDUAL

Nr. d/o	Tipul, forma activității	Nr. de ore		Criterii de evaluare
		FZ	FR	
1.	Studiul notițelor de curs, suportului de curs, manualelor.	6	10	<ul style="list-style-type: none"> • însușirea principalelor noțiuni, idei, teorii; • cunoașterea problemelor de bază din domeniu;
2.	Documentarea suplimentară în bibliotecă, pe internet, pe teren etc. în baza bibliografiei recomandate.	6	8	<ul style="list-style-type: none"> • dezvoltarea listei bibliografice; • mod personal de abordare și interpretare; • lecturarea critică, profund argumentată;
3.	Elaborarea referatelor la 1 dintre subiectele: <ul style="list-style-type: none"> • Profilul dirigintei competente • Elevul în paradigma postmodernă • Profesorul în paradigma postmodernă 	6	8	<ul style="list-style-type: none"> • subiect acoperit în profunzime; • structură logică (introducere, tratare structurată, concluzii); • utilizarea coerent-analitică a conceptelor; • identificarea și analiza principalelor aspecte ale temei; • originalitate și creativitate; • surse adecvate și citare corectă;
4.	Elaborarea glosarului explicativ al termenilor-cheie (cel puțin 25 termeni)	4	6	<ul style="list-style-type: none"> • corectitudinea științifică, • corespunderea termenilor cu conținuturile curriculare; • numărul minim de termeni;
5.	Elaborarea hașurilor conceptuale la 2 dintre conținuturile curriculare studiate	4	8	<ul style="list-style-type: none"> • complexitatea conținutului; • corectitudinea științifică; • structurarea logică a conținutului; • originalitate și creativitate;
6.	Analiza documentelor normative și de dispoziție referitoare la activitatea educativă	2	6	<ul style="list-style-type: none"> • familiarizarea cu prevederile documentelor normativ-reglatorii ale procesului educativ;

7.	Selectarea din literatură și soluționarea studiilor de caz legate de managementul clasei de elevi	4	6	<ul style="list-style-type: none"> • corespunderea cu conținuturile curriculare; • creativitatea și originalitatea soluției; • utilizarea limbajului psihopedagogic, specific unității de curs;
8.	Simularea didactică a problemelor psihopedagogice referitoare la activitatea de dirigenție	6	6	<ul style="list-style-type: none"> • utilizarea limbajului psihopedagogic și a termenilor specifici conținutului curricular; • expresivitatea, originalitatea și creativitatea interpretării rolului.
9.	<p>Reflectarea individuală prin <i>Sciere liberă</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Educația este o artă, implementarea căreia urmează să fie perfecționată de multe generații (<i>Immanuel Kant</i>); • Să fii subiect al propriei deveniri înseamnă ... 	3	4	<ul style="list-style-type: none"> • subiect acoperit în profunzime; • structură logică (introducere, tratare structurată, concluzii); • utilizarea coerent-analitică a conceptelor; • identificarea și analiza principalelor aspecte ale temei; • originalitate și creativitate; • surse adecvate și citare corectă;
10.	Completarea <i>Paginilor de jurnal</i> (Jurnalul reflexiv)	2	6	<ul style="list-style-type: none"> • utilizarea limbajului psihopedagogic; • reflecții adecvate, în conformitate cu conținuturile curriculare; • coerența și logica reflecțiilor;
11.	Selectarea și comentarea proverbelor, maximelor referitoare la conținuturile curriculare	2	4	<ul style="list-style-type: none"> • logica comentării; • utilizarea limbajului psihopedagogic.
Total		45	72	

EVALUARE

În procesul de evaluare a studenților se aplică *Regulamentul cu privire la evaluarea rezultatelor academice ale studenților în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți* aprobat prin Hotărârea Senatului, procesul-verbal nr. 9 din 16.03.2011.

În scopul formării competențelor de domeniu prezența la curs este obligatorie în proporție de minim 70% și ea condiționează prezentarea studentului la examen. Studenții devin responsabili de studierea conținutului, realizarea sarcinilor și lucrărilor de laborator în cazul absențelor motivate și nemotivate.

Nota finală la disciplină (de regulă cifră întreagă fără zecimale) însumează rezultatul evaluării curente (activitatea în cadrul cursului, seminarelor, lucrărilor de laborator, rezultatul lucrului individual) și nota obținută la examen. Rezultatul evaluării curente, în cadrul studiilor de licență/masterat, constituie 60 % din nota finală, iar nota de la examen – 40 %. Nu este admis la evaluarea finală studentul care:

- nu a realizat finalitățile curriculare;
- nu a obținut o notă medie de promovare în cadrul evaluării curente;
- a absentat nemotivat la mai mult de 30% din activitățile auditoriale;
- nu a susținut teza/proiectul anual la unitatea de curs respectivă;
- nu a realizat sarcinile ce presupun activitatea de învățare individuală (pentru studenții care au absentat motivat).

APROB

Șef catedră _____ conf. univ., dr., **Lora Ciobanu**

Subiecte pentru evaluarea finală (examen)

la unitatea de curs **Dirigenție**

Titular de curs: lect. univ., **Tatiana Șova**

1. Relatați despre sistema educativă a școlii (definiție, structură, criteriu de bază).
2. Comentați afirmația: „Educația este o artă, implementarea căreia urmează să fie perfecționată de multe generații” (Immanuel Kant).
3. Descrieți profilul școlii prietenoase copilului.
4. Dezvăluți etapele formării calității personale de subiect al educației.
5. Evidențiați rolul profesorului diriginte în cadrul grupului de elevi.
6. Explicați fiecare dintre funcțiile manageriale ale dirigintelui.
7. Analizați conținutul activităților specifice funcției de diriginte.
8. Apreciați rolul dirigintelui în școala prietenoasă copilului.
9. Continuați enunțul „În paradigma educațională postmodernă elevul este ...”.
10. Consemnați caracteristicile atribuite educației de calitate.
11. Continuați enunțul „Să fii subiect al propriei deveniri înseamnă ...”.
12. Distingeți caracteristicile persoanelor care învață eficient.
13. Argumentați necesitatea schimbării viziunii asupra elevului, rolului acestuia în procesul educațional (ori lipsa acesteia).
14. Elaborați o definiție de lucru a educației centrate pe elev.
15. Construiți Harta conceptuală a formelor de organizare a activității educative/ de dirigenție.
16. Elaborați schița unui proiect al orei de dirigenție (clasa, subiectul – la alegere).
17. Dezvăluți traseul metodic de realizare a unui joc didactic la dirigenție.
18. Descrieți ciclul tehnologic al activității de dirigenție.
19. Descrieți Agenda dirigintelui.
20. Caracterizați dimensiunea ergonomică a managementului clasei de elevi. Propuneți trei subiecte ale orei de dirigenție pentru dimensiunea respectivă.

21. Caracterizați dimensiunea normativă a managementului clasei de elevi. Propuneți trei subiecte ale orei de dirigenție pentru dimensiunea respectivă.
22. Caracterizați dimensiunea psihologică a managementului clasei de elevi. Propuneți trei subiecte ale orei de dirigenție pentru dimensiunea respectivă.
23. Caracterizați dimensiunea inovatoare a managementului clasei de elevi. Propuneți trei subiecte ale orei de dirigenție pentru dimensiunea respectivă.
24. Caracterizați dimensiunea productivă a managementului clasei de elevi. Propuneți trei subiecte ale orei de dirigenție pentru dimensiunea respectivă.
25. Caracterizați dimensiunea operațională a managementului clasei de elevi. Propuneți trei subiecte ale orei de dirigenție pentru dimensiunea respectivă.
26. Argumentați rolul strategiilor educative preventive în managementul clasei de elevi.
27. Argumentați rolul strategiilor de modificare comportamentală în managementul clasei de elevi.
28. Evidențiați beneficiile parteneriatului educațional dintre școală și agenții educaționali.
29. Propuneți modalități eficiente de colaborare dintre familie și școală.
30. Descrieți demersul metodic al organizării și realizării ședințelor cu părinții.

Referințe bibliografice:

1. Baltag, S. Ghidul dirigintelui. Clasa a III-a. Chișinău: Ed. Cartier, 2010. 108 p.
2. Callo, T. ș.a. Educația centrată pe elev. Ghid metodologic. Chișinău: „Print-Caro” SRL, 2010. 171 p.
3. Chirilenco, S. ș. a. Educație familială: Strategii de informare/ pregătire a părinților pentru funcția educativă. Chișinău: Ed. „Bons Offices”, 2005. 165 p.
4. Concepția Educației în Republica Moldova. Chișinău: Ed. Lyceum, 2000. 35 p.
5. Coroi, E. ș.a. Curriculum la dirigenție. Clasele I – IV. Chișinău, 2007. 18 p.
6. Cucuș, C. Pedagogie. Iași: Ed. Poliroom, 2006. 436 p.
7. Cutasevici, A., Cherdevară, L. Ghidul dirigintelui. Clasa a II-a. Chișinău: Ed. Cartier, 2010. 100 p.
8. Dandara, O. (coord.) Pedagogie. Suport de curs. Chișinău: CEP USM, 2010. 216 p.
9. Guțu, V. (coord.) Psihopedagogia centrată pe copil. Chișinău: CEP USM, 2008. 175 p.
10. Iucu, R. Managementul și gestiunea clasei de elevi. Iași: Ed. Poliroom, 2000. 195 p.
11. Mija, V. Agenda dirigintelui. Chișinău: Ed. Lyceum, 2000. 124 p.
12. Stupacenco, L. ș. a. Pedagogie. Suport de curs. Vol. III. Bălți: Presa universitară bălțeană, 2008. 190 p.